

A **Jézus szíve kilátó** (vagy egyszerűen *Jézus-szobor*, teljes nevén *Fényt hozó Krisztusunk*) egy Jézust ábrázoló műalkotás Farkaslaka, Székelyszentlélek és Bogárfalva falvak határában, a Romániához tartozó Székelyföldön, Hargita megyében. A 958 méter magas Gordon-tetőn elhelyezkedő szobor kilátóként is funkcionál. Az alkotás legfőbb alapanyaga rozsdamentes acél, és egy két méteres betontalapzaton áll.

A Zavaczki Walter szobrászművész tervei alapján készült Jézus-ábrázolást 2011 decemberében állították fel, és 2013. augusztus 17.-én avatták fel. A szobor fejrészébe csigalépcső vezet. 22 méteres magasságával Kelet-Európa legmagasabb Krisztus-ábrázolásának számít. A monumentális Jézus-szobrot számos kritika éri kinézete, méretei és anyaga miatt.

A monumentális méretekkel rendelkező fémszobor megjelenését a brazíliai Rio de Janeiro városában található ugyancsak nagy méretű alkotásra, a Megváltó Krisztus szobrára alapozták.

A szobor kilátóként is funkcionál; az alkotás testében [csigalépcsősor](#) kapott helyet, amelynek segítségével fel lehet jutni a szobor fejrészébe, ahonnan széles panoráma nyílik a környező tájra. Egyes vélemények szerint szép időjárás esetén a [Fogarasi-havasokig](#) is ellátni.

A **Békás-szoros** ([románul](#): *Cheile Bicazului*) egy tektonikus eredetű [szurdokvölgy](#) a [Hagymás-hegységben](#), [Erdélyben](#), [Neamț megye](#)^[1] délnyugati részén, a [Békás-patak](#) völgyében. A szorost 1971-ben védetté nyilvánították, jelenleg a [Békás-szoros - Nagyhagymás Nemzeti Park](#) része. A Békás-szorost közrefogó hegycsúcsok: [Kis-Cohárd](#) (1344 m), [Csíki-bükk](#) (1264 m), [Oltár-kő](#) (1154 m), [Mária-kő](#) (1125 m). A Békás patak mellékvizei mind vadregényes szurdokokat vájtak a mészkőbe. A bal oldali mellékvizei rendre a *Kupás*, a *Lapos* és a *Súgó* patakok, a jobboldaliak a *Kis-Békás* és a *Szurdok* patakok. A Lapos a *Lapos-szurdokon* keresztülfolyva több vízesést alkotva az Oltár-kő nyugati lábánál ömlik a Békás-patakba. A Sugó-szurdok alsó részén a Bernát és a Hóvirág barlangok találhatóak, a [Kis-Békás-patak](#) mentén található a *Kis-Békás-szoros*, alatta a Szurdok-patak szorosa, melynek torkolatánál mészkőbánya működik.

Békás szoros és Gyilkos tó

<https://medveles.hu/info/blog/erdely-legszebb-szurdokvolgye-a-bekas-szoros>

A **Békás patak** völgye a **Keleti-Kárpátok** leghosszabb és legszebb szurdokvölgye, hossza cca. 5 km. A Békás patak mellékvizei mind vadregényes szurdokokat vájtak a mészkőbe. Részei a Pokol kapuja, Pokol tornáca, Pokol torka. A közel függőleges mészkősziklák 200-300 m magasságúak. A völgyet az Oltárkő uralja. A bazársoron természetesen a korondi székelyek árulják portékáikat.

1. Keletkezésének története, nevének eredete.

A Békás szoros nevét a Békás patakról kapta. Ez a patak alakította ki a hegyszorost hosszú idő alatt, ahogyan utat tört magának a mészkősziklába.

2. A szoroshoz kapcsolódó legendák, történetek.

A Békás szoroson átkelni sosem volt veszélytelen, sőt, a pokolba való leereszkedéshez hasonlították. Az öregek úgy mesélik, hogy abban az időben, amikor még nem vezetett út a havasi legelőkre, kaszálókra nagyon nehéz volt ételt vinni a munkásoknak, pásztoroknak. Út közben sokan megsérültek, megcsúsztak a köveken vagy életüket veszítették a völgyben.

3. A Békás szoros szakaszai.

Három részből áll, úgy mint a Pokol kapuja, a Pokol tornáca és a Pokol torka. Az alagutak után azt a szűkületet, ahol a Mária kő és a Bardócz fal néhány méterre megközelíti egymást nevezik a Pokol kapujának. A szoros enyhén kiszélesedő része a Pokol tornáca, amit a Fekete torony sziklasírt zár le. A szoros leglátványosabb része, ahol a Kis Békás patak beömlik. Jobb oldalon a Szurdok kő, míg balra a Bardócz párkány látható, ezt nevezik a Pokol torkának.

4. A Békás szoros hossza.

A Keleti Kárpátok leglátványosabb szurdokvölgye 5 kilométer hosszan kígyózik.

5. Látványosságok a szorosban.

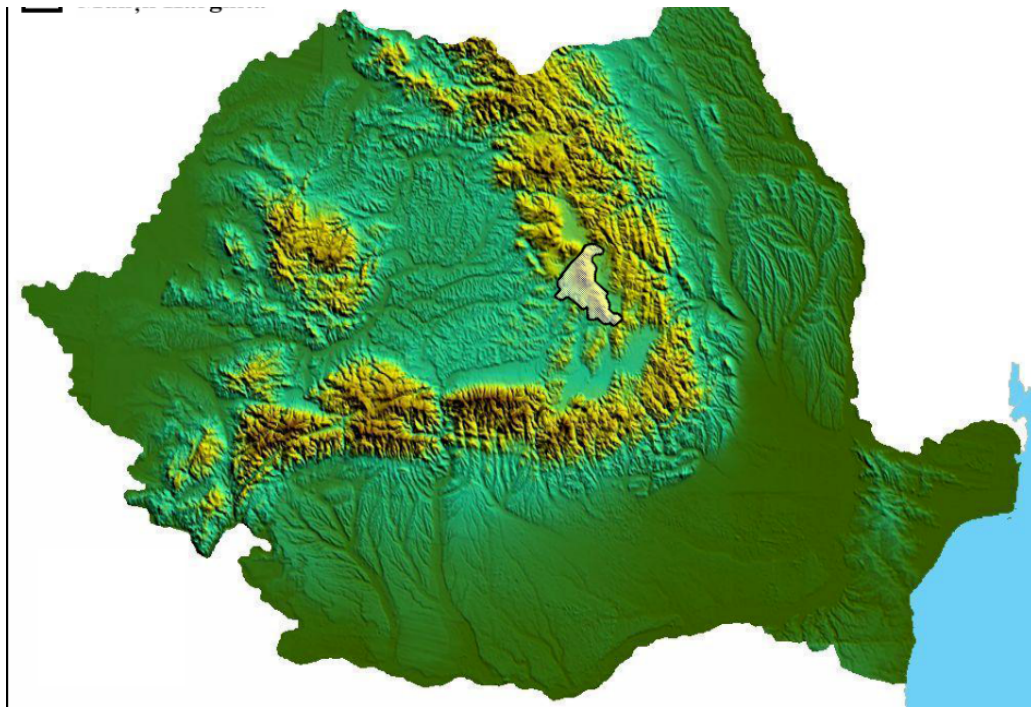
A hatalmas mészkősziklák között látványosan kanyarog a szerpentines út. Legyünk óvatosak, mivel a szerpentines úton nem csak gyalogosan sétáló turistákkal, de tehéncsordával és teherforgalommal is számolni kell.

A vidék egyediségét a körülölelő hatalmas hegyek adják és valamennyi szikla függőleges oldalával a Békás patak medre felé fordul. Kis Cohárd, Csíki bükk, Oltár kő, és a Mária kő fogja közre a szorost, amelyben hegyi patakok, vizesések, barlangok alkotják a változatos látnivalók sorát.

Itt található a Magyarok hídja, vagy befejezetlen híd is, a Pokol tornáca és a Pokol torka között.

Székelyföld és a Hargita hegyvonulatának legmagasabb csúcsa az **1801 méter** magas **Madarasi Hargita**. (vö.: Kékestető Magyarország legmagasabb pontja, 1014 m.)

A Hargita vulkáni hegyvonulat a Keleti-Kárpátokban.

A Madarasi-Hargita a Hargita-hegység és a Székelyföld legmagasabb hegye, egy egykori vulkáni kráter peremének északi maradványa. A nehezen felismerhető kráterperem többi hegycsúcsa az Oltárkő (1358 m), a Rákosi-Hargita (1755 m), a Madéfalvi-Hargita (1709 m) és a Csicsói-Hargita (1756 m). Ezek alkotják a Keleti-Kárpátok egyik legnagyobb vulkáni maradványát. Az egykori kráter szélessége 5 km. A déli oldalból ered a Hargita leghosszabb folyóvize, a Vargyas-patak. A Madarasi-Hargitát sokszor emlegetik, mint a székelyek szent hegyét.

A Madarasi Hargita a Hargita hegyvonulatának a legmagasabb (1801 m) része, többszörösen megénekelte, a székelyek "Szent hegye". Csúcsáról gyönyörű kilátás nyílik a terjedelmes, 20 - 25 km széles Hargita-fennsíkra, a Libán-tetőre, a Görgényi havasokra, Gyergyói havasokra, Hagymás hegységre. Nyugati irányban látszik az Ivó-feje, Berszán-sarok, Kecskévész-szikla, mögöttük csaknem az egész Erdélyi-medence. Szép tiszta időben látható dél - délnyugat irányban a Rika-hegység, Királykő, Fogarasi havasok a Déli Kárpátok szinte teljes vonulata. Délkeletre a Rákosi-Hargitát, keletre a Csíki havasokat és a Csíki-medencét figyelhetjük meg.

A Madarasi Hargita állatvilágát meghatározó fontosabb tényező a nagy kiterjedésű lucfenyvesek jelenléte. A lucfenyvesekben élő emlős állatok: a barna medve, a gímszarvas a hiúz, a farkas, a vadmacska, a nyuszt, a mókus, a róka és a vaddisznó.

A madarak közül előfordul a siketfajd, a császármadár, a macskabagoly, az uhu, az egerészölyv, a fenyves cinege, keresztcsőrű, fenyőszajkó, hegyi cinege.

A hüllők közül megtalálható az elevenszülő gyík. A kétélűek közül az alpesi götte és a kárpáti götte él az itt előforduló pocsolyákban és lápokban.

A gyors folyású hegyi patakokban él a sebes pisztráng, a botos köllönte, a fürge cselle, és a kövi csík.

A kedves látogató, amíg felérkezik a Madarasi Hargitára, az aljban jellemző elegyes erdők birodalmából a fenyvesekbe érkezik. Innen mindössze 10-20 perc járással a csúcs irányába, már elérjük a fenyvesek felső határát, ezután az alpesi tájakra jellemző borókás következik. Tehát mindössze 10 km-es szakaszon három növényzeti övet érintünk.

A Madarasi Hargita növényzet szempontjából az alhavasi növényzeti övbe tartozik. Magassága

eléri az 1801 métert, a csúcson található növényzet alkalmazkodott a nehéz éghajlati viszonyokhoz, az alacsony hőmérséklethez, nagy mennyiségű csapadékhoz, az erős szélhez hosszabb ideig tartó hótakaróhoz (5- 6 hónap). Az itt élő növények leggyakrabban a cserjék közül kerülnek ki. Ilyen például a törpe boróka. A törpe boróka között a legnagyobb mennyiségben a fekete áfonya van jelen, majd a vörös áfonya és a hamvas áfonya. A Madarasi Hargita lejtőin uralkodó fafaj a lucfenyő.

Talán a múlt rendszer elleni tiltakozás megmozdulásaként kezdtek el zarándokolni ide a magyarok. Az ősi, több száz éves Csíksomlyó mellé így alakult ki egy modern kori zarándokhely. A Magyar Kurír értesülése szerint az első keresztet 1985 őszén a csíkmadarasi hívek állították akkori plébánosuk, Szabó Lajos kezdeményezésére. A keresztet Bálint Lajos kántor faragta. A hegycsúcs 1991-ben vált búcsújáró helyé. A magyarság összetartozásának szimbóluma lett tehát a hegy, ezt nem is lehetne letagadni: a csúcson hatalmas turulmadár fogad, a kopjafákon az ide érkezők kézjegye: egyesületek, iskolák, magánemberek, baráti társaságok hagyták itt nyomaikat.

A Madarasi Hargita a Natura 2000 - összefüggő európai ökológiai hálózat - része. A szakemberek hangsúlyozzák, hogy jelenleg is illegális a kopjafák és kereszték kihelyezés, ráadásul az emléktárgyak temérdek szeméttel borították be a Madarasi Hargitát.

A **nemzeti összetartozás napja** – a 2010. évi XLV.(45.) törvénybe foglalt hivatalos nevén: **Nemzeti Összetartozás Napja**^[2] – az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójára emlékező, június 4-ére eső nemzeti emléknap Magyarországon, melyet 2010. május 31-én iktatott törvénybe az Országgyűlés.

Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”.

A trianoni békeszerződés az első világháborút lezáró Párizs környéki békeszerződések Magyarországra erőszakolt rendszerének részeként, a háborúban vesztes Magyar Királyság (mint az Oszták–Magyar Monarchia egyik utódállama, bár jogilag nem nevezhető utódállamnak) és a háborúban győztes antant szövetség hatalmai

([Nagy-Britannia](#), [Franciaország](#), [Olaszország](#)) között létrejött békeszerződés, amely többek között az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása miatt meghatározta Magyarország és [Ausztria](#), [Románia](#), valamint az újonnan létrejött [Csehszlovákia](#)^[13] és a [Szerb–Horvát–Szlovén Királyság](#) új határait.

Az első világháborút lezáró békerendszer alapján az akkori Magyarország népessége öt, a mai állapot szerint nyolc államban találta magát, és vele együtt történelmi és kulturális emlékhelyeinek nagy részét is:

- 300 ezer került Ausztriához,
- 3,5 millió Csehszlovákiához,
- 5,3 millió Romániához,
- 4,1 millió Jugoszláviához (beleértve Horvát–Szlavónország 2,6 millió lakosát).

Magyarországon az összmagyarság alig kétharmada, 7,6 millió fő maradt.^[14]

Románia 102 724 négyzetkilométernyi területet kapott, amely nagyobb terület, mint a mai magyar állam területe, a Szerb–Horvát–Szlovén Királysághoz 20 913 km² került, Horvátországgal együtt 62 ezer. Csehszlovákia 61 661 km²-rel, Ausztria 3967 km²-rel gyarapodott. Lengyelország 519 km²-t, Olaszország pedig Fiumével 18 km²-t kapott.^[15]

[Magyarország alaptörvénye](#) 6. § 3. bekezdése kimondja, hogy „A Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását.”

A trianoni trauma óta eltelt évtizedek alatt hatalmas volt a magyarság lemorzsolódása az anyaország határain túl, az elszakított nemzetrészek szétfelélődésének jelei is mutatkoztak ugyan, de a nemzeti együvé tartozás érzése megmaradt. [Kárpátalján](#) például az 1910-ben rögzített 185 ezernyi magyar anyanyelvűek lélekszáma az 1921-es csehszlovák nemzetiségi statisztikákban 111 ezerre csökkent.^[16] A magyarság tudatában a történelmi Magyarország képe tovább élt. A Kárpát-medencében egy virtuális belső Magyarország született. Ennek határai a nemzeti nyelv, a nemzeti kötődésű irodalom, a hitélet, a művészetek, a népi alkotások, a hagyományőrzés, a viselkedési szokások továbbélése révén a fizikai-földrajzi, állami és jogi széttöredezettség ellenére az országhatárok fölött is átívelően élt tovább.

JUHÁSZ GYULA: TRIANON

Nem kell beszélni róla sohasem,

De mindig, mindig gondoljunk rá.

Mert nem lehet feledni, nem, soha,

Amíg magyar lesz és emlékezet,

Jog és igazság, becsület, remény,

Hogy volt nekünk egy országunk e földön,

Melyet magyar erő szerzett vitézül,

S magyar szív és ész tartott meg bizony.

Egy ezer évnek vére, könnye és

Verejtékes munkája adta meg

Szent jussunkat e drága hagyatékhoz.
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt a kedves Pozsony,
Hol királyokat koronáztak egykor,
S a legnagyobb magyar hirdette hévvel,
Nem volt, de lesz még egyszer Magyarország!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt legszebb koszorúja
Európának, a Kárpátok éke,
És mienk volt a legszebb kék szalag,
Az Adriának gyöngyös pártadísze!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt Nagybánya, ahol
Ferenczy festett, mestereknek álma
Napfényes műveken föltündökölt,
S egész világra árasztott derűt.
És nem lehet feledni, nem soha,
Hogy Váradon egy Ady énekelt,
És holnapot hirdettek magyarok.
És nem lehet feledni, nem, soha
A bölcsőket és sírokat nekünk,
Magyar bölcsőket, magyar sírokat,
Dicsőség és gyász örök fészkeit.
Mert ki feledné, hogy Verecke útján
Jött e hazába a honfoglaló nép,
És ki feledné, hogy erdélyi síkon
Tűnt a dicsőség nem múltó egébe
Az ifjú és szabad Petőfi Sándor!
Ő egymaga a diadalmas élet,
Út és igazság csillaga nekünk,
Ha őt fogod követni gyászban, árnyban,
Balsorsban és kétségben, ó, magyar,
A pokol kapuin is győzni fogsz,

S a földön föltalálod már a mennyet!
S tudnád feledni a szelíd Szalontát,
Hol Arany Jánost ringatá a dajka?
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,
Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső,
Bírnád feledni Kassa szent halottját?
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmodóját,
Kik mind, mind várnak egy föltámadásra?
Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezét, s esküdjetek
Némán, csupán a szív veréseivel
S a jövő hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.

http://users.atw.hu/adamjzeneiskola/src/unnepek/trianonnap/a_nemzeti_osszetartozas_napja-pe-d-ag.pdf

Nyugati irányból a Városháza terét a **Református templom** épülete határolja, ez a 18. század végén épült fel. Ennek helyén ugyancsak egy református templom volt, mely 1633-ban épült. Azonban ez a kőalapra épült fatemplom kevésnek bizonyult a hívő lelkek befogadására, ezért 1780-ban, Schmidt Pál irányítása alatt elkezdődtek az új templom építési munkálatai, amely így 1781-re el is készült.

Az új épület a teret kettéválasztja. Ennek építését a Református Kollégium rektora, Backamadarasi Kis Gergely támogatta, ezért nevének kezdőbetűi az 1781-es évszám társaságában a tető nyugati részébe vannak vésve.

Az 588 négyzetméter alapterületű templomépület egyszerű megjelenésű, és a barokk, illetve a klasszicizmus jegyeit hordozza magán. Belső felosztását két oldalsó karzat teszi harmonikussá, ezek vastag tartóoszlopokra támaszkodnak, melyeket félkörívek kötnek össze, és természetesen orgonakarzattal is rendelkezik.

A **Mini Erdély Park** megálmodója a Székelyföldi Legendárium csapata. A park célja, hogy makettekben bemutassa a multikulturális Erdély építészeti sokszínűségét, fénykorukban jelenítve meg a régió minden nemzetének legfontosabb épületeit. A bemutatott épületek közül több is az UNESCO Világörökség része.

A maketteket a székelykeresztúri származású Vajda Domokos és Németh Hajnal Auróra képzőművész készítette, Gyöngyössy János történeti grafikus szakmai irányításával.

A Mini Erdély Park egyedi Romániában, más európai parkok ihlették, mint a belgiumi Mini-Europe park Brüsszelben, vagy az osztrák Minimundus Klagenfurtban.

A Mini Erdély Park létrehozása során innovatív megoldások által próbáljuk népszerűsíteni nemzeti kulturális örökségünket. A látogatóknak lehetőséget adunk, hogy kis méretben megnézzenek több fontos történelmi emlékművet, és ezáltal erősítsék nemzeti identitásukat, gazdagítsák tudásukat az épített kulturális örökség megismerésével.

Térségünk talán leghíresebb tömegközlekedési eszköze a Székely gőzös, amit a régió vasúthálózatának kiépítéséért harcoló Ugron Gábor és Orbán Balázs valósított meg.

Az épületmakettek között több, mint 300 méteres sínpályán körutazást tehet a Mini Székelygőzös kertivasúton.

Népesség, etnikumok

	1977	1992	2002	2011
Összlakosság	4 876	4 513	4 434	4 473
Román etnikum	39 (0,8%)	13 (0,3%)	30 (0,7%)	17 (0,4%)
Magyar etnikum	4 742 (97,3%)	4 432 (98,2%)	4 402 (99,3%)	4 231 (96,4%)
Roma etnikum	95 (1,9%)	67 (1,5%)	*	138 (3,1%)
Német etnikum	0 (0,0%)	*	0 (0,0%)	*
Egyéb etnikum	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	*
nincs adat				85

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne!”

Tamási Áron

Farkaslaka Romániában, Hargita megyében található. Székelyudvarhelytől 13 km-re északnyugatra, a Gordon-tető nyugati előterében, a Nyikó nevű patak partján fekszik.

A hagyomány úgy tartja, melyet a korabeli leletek is bizonyítanak, hogy a település eredetileg a 2 km-re keletre levő magaslati dombokon feküdt, neve pedig Péterfalva volt. Kedvezőtlen közlekedéscsoporthelyi helyzetéből és a völgyben futó Nyikó patak gazdasági előnyei miatt hagyták el lakói, s a mai Farkaslaka területére telepedtek.

A település nevének eredetére kétféle elképzelés létezik, az egyik ilyen a régi pogány időkben a farkas totemállat nevéből, míg másik a „farkas lakta” szó szerkezetéből származtatja. A népi hagyomány magyarázata alapján a falutól északra volt egy kisebb vízimalom, melyet erdő vett körül. Ebbe a malomba jött egy ember a lovával örölni, azonban míg ő örölt, addig a farkasok megették a lovát. A gazda haza térve így számolt be a történetéről "farkaslakta az a hely odalent". Román neve, a Lupeni a magyar elnevezés tükörfordítása (román lup = farkas). Az első írásos adat a településről 1566-ból származik, egy adóösszeírásnak köszönhetően.

Az Erdélybe látogató turisták kedvelt úticélja Farkaslaka, hiszen a településen született egy székely földműves család gyermekeként Tamási Áron (1897-1966). Regényei és novellái közül kiemelkedik az Ábel-trilógia: Ábel a rengetegben, Ábel az országban, Ábel Amerikában. Önéletrajzi írásai a Szülőföldem, a Virrasztás, a Vadrózsa ága, a Bölcső és bagoly. Négyszer kapott Baumgarten-díjat, 1954-ben Kossuth-díjjal tüntették ki.

A híres író síremléke az általa „angyali falu”-nak nevezett Farkaslaka legfontosabb látnivalója, emellett jelenleg is várja a látogatókat a Tamási ház, egykori szülőháza. Tamási Áron legfiatalabb húgának, Erzsébetnek a fia vezeti körbe napjainkban az érdeklődőket.

A település korábban híres volt halgazdaságáról és gyümölcsstermesztéséről is. 1996-ban bekapcsolódott a nemzetközi faluturizmus-hálózatba, több panzió is megtalálható itt, valamint idegenforgalmi tájékoztató központtal is rendelkezik. A faluban élők leginkább állattenyésztéssel és növénytermesztéssel foglalkoznak, melyhez jövedelem kiegészítő forrásként a szénégetés társul. Az erre vonatkozó első írásos adat 1594-ből származik, amikor a szénégetés csak a farkaslakai kiváltsága volt. Napjainkban ez a vidék legjellemzőbb foglalkozási ága, a füstölő boksák sok látogatót vonzanak. A kézművesség és a népművészet is kedvelt elfoglaltság, figyelemre méltóak az asszonyok szépen kidolgozott szőttesei és varrottasai.

A bükk- és tölgyfahasábokat kúp alakban rakják egymásra a **szénégetők**, az így létrejött **baksát** szalmával és földdel takarják be. A belsejében hagyott üregbe kerül a gyújtós, és a farakás fojtott lánggal 8-12 napig izzik. Felügyelet szükséges a teljes munkafolyamathoz, arra is figyelni kell, hogy miután a rakásról lehúzzák a földet, a baksát szénporral betakarják, hogy a tűz teljesen kialudjon. Ez után jöhet a széndarabok kiválogatása, zsákolása, értékesítése 18-20 napnyi munka eredményeként.

Ady Múzeum, Nagyvárad

A múzeum az egykori "Müller" kávéház épületében kapott helyet, amely a 19. század végén és a 20. század elején volt különösen népszerű. A Bihar Prefektúra székháza előtti téren 1869-ben elkészült kezdeti építmény az 1895-ös újjáépítés során nyerte el jelenlegi formáját. Ez az elegáns, teraszos helység nem csak szórakozóhelye volt az ifjú Adynak, hanem a korabeli szokások szerint a munkához is. A hagyomány szerint a nyári szezonban a terasz jobb sarkában volt az asztala, ahol számos beszámolóját, cikkét írta.

A mostani tárlaton Ady nagyváradai életének és tevékenységének bemutatására helyezzük a hangsúlyt, a kiállított anyag elsősorban publicista és az „A Holnap” irodalmi mozgalom keretén belüli munkásságát mutatja be.

A [nagyvárad](#)i római katolikus székesegyház a legnagyobb [barokk](#) stílusban épült templom [Romániában](#). A [bazilika](#) monumentális méretű. A központi [hajó](#) hossza 70 m, szélessége 30–40 m. Falait vaskói és [carrarai](#) márvány borítja. Két oldalsó hajója és két templomtornyja van.

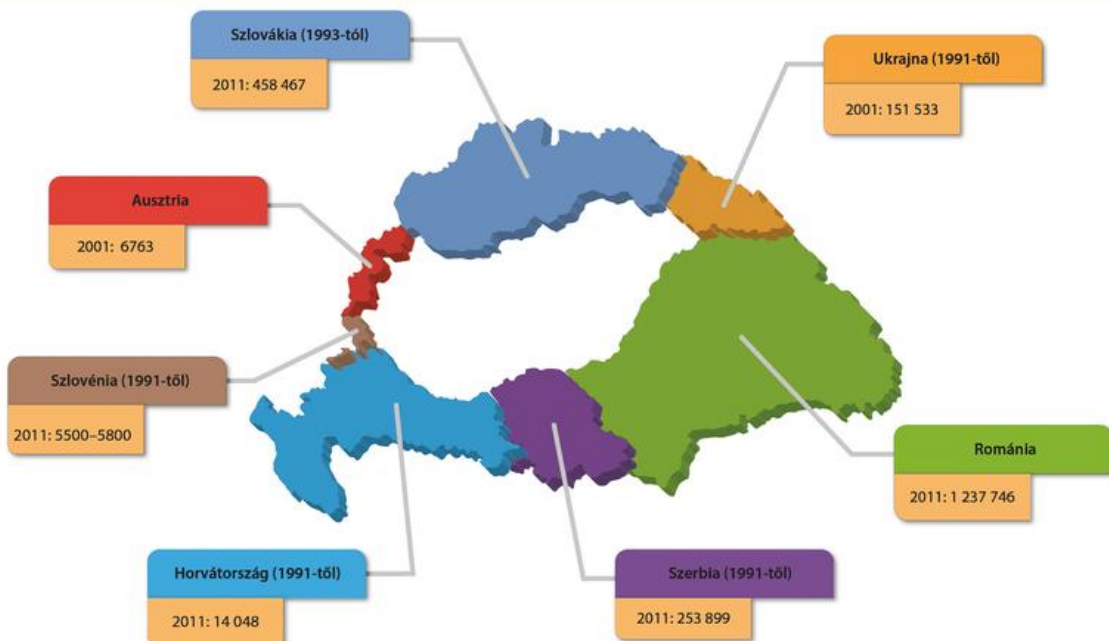
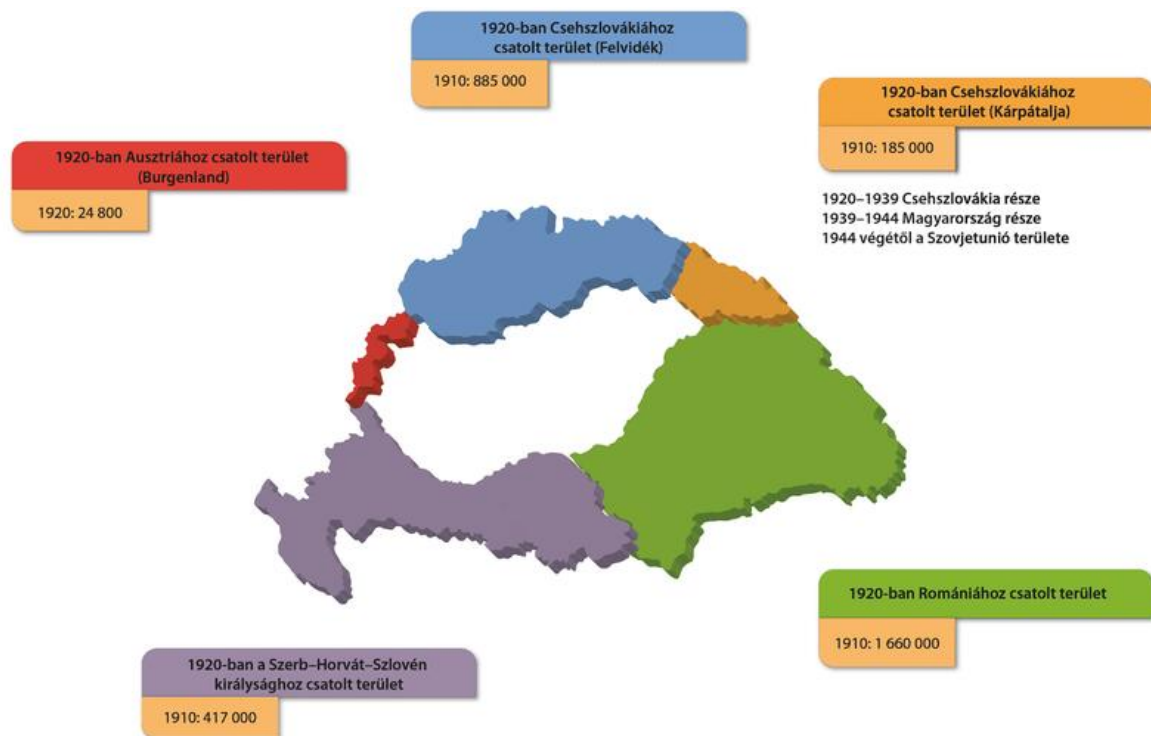
A [nagyvárad](#)i püspöki palota a késői [barokk építészet](#) remeke.

1762-ben alapította báró [Patachich Ádám](#) püspök,^[1] a nagyvárad

[római katolikus](#) egyházmegye központjaként. A palotát és az egész barokk városnegyedét a [18. századi Európa](#) egyik leghíresebb építész, a [bécsi Franz Anton Hillebrandt](#) tervezte, aki számos ausztriai és magyarországi ([Budavári Palota](#), [pozsonyi vár](#) átépítése) palota és nem utolsósorban a nagyvárad

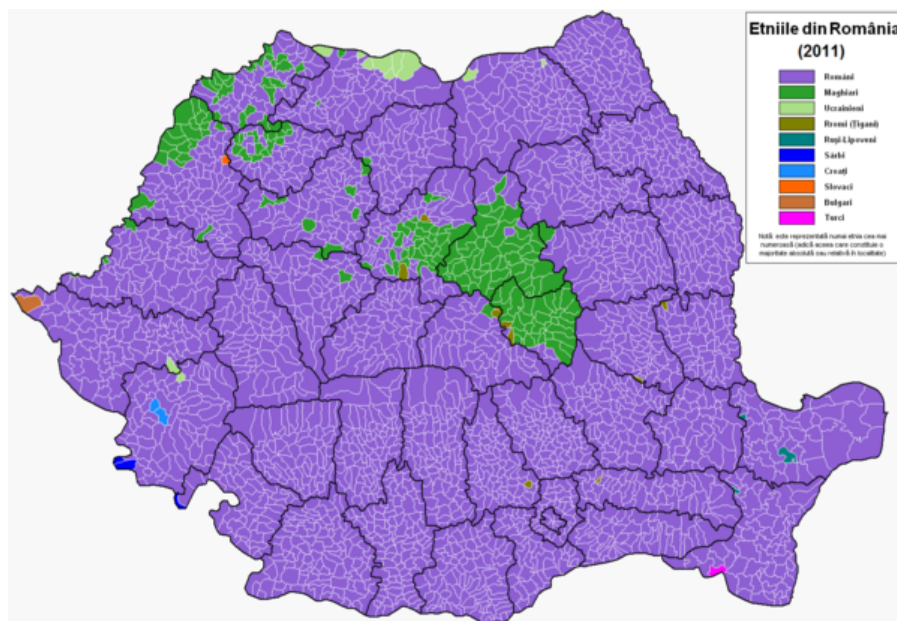
[Kanonoksr](#) alkotója is. A. J. Neumann mérnök vezette a hatalmas építkezést. A néphit úgy tartja, hogy az épületnek 365 külső ablaka az év napjaira emlékeztet, de valójában csak 282.^[2] Három szintjén összesen 90 szoba és három díszterem található.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Erd%C3%A9ly>

☞ a célország, illetve települések magyarságának története, jelene;

Románia 2011-es etnikai térképe (a magyar többségű területeket zöld szín jelöli)

☛ a céllországban élő összlakosság etnikai összetétele;

Etnikai összetétel

Torockói [népviselet](#)

Románia nemzetiségi összetétele a 2011-es népszámlálás szerint:

- [Román](#) – 88,6%
- [Magyar](#) – 6,5%
- [Cigány](#) – 3,3%
- [Ukrán](#) – 0,3%
- [Német](#) – 0,2%
- [Orosz](#) – 0,1%
- [Török](#) – 0,1%
- Egyéb, nem nyilatkozott – 0,9%

A [magyarok](#) alkotják a legnagyobb nemzeti kisebbséget (a népszámlálás szerint 2021-ben 1 002 151 fő).^[24] Székelyföldön egy tömbben közel 700 ezer magyar él. Az [1990-es évekig](#) a németek voltak a másik nagy kisebbségi csoport ([szászok](#) és [svábok](#)), azonban döntő többségük a kommunizmus bukását követően Németországba települt. A magyarok és a németek főleg Erdélyben élnek. A [romák](#) aránya a népszámlálásban szereplőnél lényegesen magasabb (becslések szerint több mint 3-10%), mert a népszámlálások során többféle okból sokan úgy döntenek, hogy románnak vagy magyarnak (főleg Székelyföldön) jelentik be magukat. Említendő

etnikai csoport a több mint tízezres lélekszámú [lengyel](#) kisebbség [Suceava megyében](#), és a szintén tízezresre becsült [albánok](#).^[25] Korábban jelentős számú [zsidó](#) és [örmény](#) lakosság is élt az országban. Lásd még: [Székelyek](#), [Csángók](#)

📖 a tanulmányi kirándulás részletes programja;

1. nap Zsadány –

Székelyszentkirály, Sziklakert fogadó 407 km. Útközben a diákok, a kísérő pedagógusok segítségével felelevenítik az előkészítő szakaszban látottakat, hallottakat. Különös tekintettel a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályaira és a buszos utazás etikai kódexének betartására. Délután a Jézus szíve kilátó megtekintése a program, a szállásadó biztosítja a közlekedési eszközöket. A diákok megismerkednek ennek a kilátónak az építésével és történetével.

2 nap Székelyszentkirály Sziklakert fogadó – Békás szoros 178 km. Ugyanazon az útvonalon haladva oda 89km és vissza is 89km. Menetben a csoport megtekinti a Gyilkos tavat. A természeti szépségen túl, kiselőadás keretében a diákok megismerhetik a tó legendáját is. A Békás szoros felkeresése lehetőséget biztosít a helyi kézműves termékek megismerésére is.

3. nap Székelyszentkirály Sziklakert fogadó – Madarasi-Hargita 58 km Ugyanazon az útvonalon haladva oda 29km és vissza is 29km. Itt tervezzük koszorúzással egybekötve, megtartani a nemzeti összetartozás témnapját.

4. nap Ezt a napot a kulturális jellegű programoknak szenteljük. Székelyszentkirály Sziklakert fogadó – Székelyudvarhely, Református templom 10 km. Templomlátogatás, istentisztelet, szoborpark megtekintése. Délután: Székelyudvarhely, Református templom – Farkaslaka 22 km Útközben a Mini Transsylvania park ad lehetőséget Erdély nevezetességeinek megtekintésére. Farkaslakán a diákok felkeresik Tamási Áron szülőházát, ahol az irodalomtanár feleleveníti Tamási Áron életét és munkásságát. Este Farkaslaka – Székelyszentkirály Sziklakert fogadó 16 km. Összesen 48 km.

5.nap A haza úton a diákok megállnak Nagyváradon. Összesen 405 km Székelyszentkirály Sziklakert fogadó- Nagyvárad, Ady Endre Emlékmúzeum 348 km. Itt ugyancsak az irodalomtanár megemlékezik Ady Endréről és munkásságáról. Ezt követően a Római-katolikus Székesegyház megtekintése következik, majd egy rövid séta a Püspöki palota parkjában zárja az erdélyi kirándulást. Nagyvárad – Zsadány 57 km.

📖 Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár ([https://www.okosdoboz.hu/hu-](https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli#)

HU/Hatarontuli#) használatával feladatok összeállítása, túraútvonalak megtervezése;

☞ a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai;

Mi a tolerancia?

Az előítéletes gondolkodás, érzés, viselkedés ellentéte. A tolerancia, annak elviselése, elfogadása és megbecsülése, hogy a másik másmilyen, esetleg barna göndör haja van, vagy őszül, alacsony, kövér, másképp öltözik, mást gondol a világról, más a véleménye. Esetleg másképp viselkedik: másképp vezet autót, más dolgokat eszik. Sokszor netán másképp érez: máson dühöng, másért lelkesedik, más csal könnyet a szemébe.

Milyen a toleráns ember?

Kíváncsi, mert érdekli mások véleménye. Türelmes, mert van ideje észrevenni és odafigyelni a másságra. Kreatív, mert rugalmas, nem zavarja a szokatlan, új, a más ember, más nézőpont felbukkanása.

„az a cselekvés, tény, hogy valaki, valami közösen összhangban tevékenykedik.” (Bakos, 1979. 459. o.) „Az együttműködés együttes munkálkodást jelent. Ideális esetben az együttműködés egyenrangú partnerek közt jön létre, akik közös cél elérésén munkálkodnak. A célt vagy maguk a résztvevők fogalmazzák meg, vagy kívülről tűzik eléjük. Az együttműködő partnereknek saját elgondolásaik, érdekeik és igényeik vannak, és mindezt magukkal tudják hozni a csoportba. De mások elgondolásait, érdekeit és igényeit is figyelembe tudják venni, és kompromisszumokat tudnak kötni.

☞ a buszos utazás etikai kódexének ismertetése a tanulókkal

Etikai kódex

Autóbuszos utazáshoz

🌐 A biztonság érdekében készítsünk utas listát és ülésrendet

🌐 a járművön, valamint a jármű közvetlen közelében elvárt fegyelmezett viselkedés fontossága

🌐 Az utazás pontos részleteit, a felmerülő igényeket (pl.: útvonal, film, mikrofon, zene, étkezések időpontja) a buszsofőrrel előre kell egyeztetni, menet közben a sofőrrel történő kommunikáció nem megengedett!

🌐 A buszsofőrnek be kell tartania az előírt pihenőidőket.

🌐 Az autóbuszon a buszsofőr utasításait kell követni, az utazás technikai, valamint a betartandó biztonsági előírások részleteiről ő tájékoztat (pl.: a busz rendeltetésszerű használata, baleset esetén szükséges intézkedések, az ütközéskori biztonságos testhelyzet, a kialakított vagy alternatív menekülési útvonalak, kijelölt személygyűjtők helye, étkezési lehetőség, filmnézési lehetőség, zenehallgatás, autóbuszos mosdó használata)!

🌐 A biztonsági övek használata kötelező!

🌐 Ha a busznak a megbeszélt pihenőidőn kívül szükséges megállnia (pl.: rosszullét, mosdószünet), akkor higgadtságot megőrizve jelezzük a buszsofőrnek!

🌐 A szemetet a kijelölt tárlókba, szemeteszsákokba gyűjtsük!

🌐 A poggyászok súlya maximum 15 kg lehet, melyek biztonságok elhelyezéséről a járművezető előzetesen tájékoztatást nyújt az utazók részére.

🌐 A sikeres utazás és hazaérkezés érdekében biztonságos autóbuszokkal, az előírásokat betartva utazzunk!

<https://wordwall.net/hu/resource/29897767>

<https://wordwall.net/resource/57211793>